

Handelingsgerichte Diagnostiek in PPO Rotterdam, voorjaar 2018

Voor een inleiding op de cursus, zie bijlage 1.

Doelgroep: gedragswetenschappers (basis-psychologen en -orthopedagogen met diagnostische aantekening, schoolpsychologen, GZ-psychologen, K&J-psychologen en orthopedagogen generalist). Deelnemers kunnen kiezen om wel of niet voor accreditatie te gaan.

De deelnemers werken als schoolcontactpersoon, ambulant begeleider en/of ouderfunctionaris in onderwijs-arrangeer-teams (OAT's) en op scholen, o.a. in onderwijs-zorg-overleggen (OZO's).

Doelstellingen van de cursus

1. Kennis van de zeven uitgangspunten en de vijf fasen van HGD 2015.
2. Ervaring met HGD door (elementen van) de methodiek op eigen PPO-casuïstiek toe te passen.
3. Vaardigheden HGD: samenwerken, vraaggericht werken, diagnostische gegevens vertalen naar school, leerling en ouders, verslaggeving HGD
4. Handelingsgerichte attitude: 'scientist-practitioner' die samenwerkt met leerling, school en ouders, conform de beroepscode van NIP/NVO.

Opzet: er is gekozen voor twee stromen:

- 1 met accreditatie voor (herregistratie) NIP (K&J), NVO (OG) en SKJ
- 1 zonder accreditatie

Het verschil zit in de huiswerkopdrachten: zie bijlage 2.

Naam dossier	Postmaster cursus Handelingsgerichte Diagnostiek (en Indicatiestelling) in het Onderwijs, 2 dagen (ID nummer: 238637)	
Beroepsgroep	Accreditatiebureau NIP Kinder- en Jeugdpsycholoog (K&J) / NVO Orthopedagoog-Generalist (OG)	
Accreditatiepunten	Categorie	Accreditatiepunten
	K&J/OG herregistratie	13
	K&J/OG opleiding – behandeling	2
	K&J/OG opleiding – diagnostiek	9
	K&J/OG opleiding - extra literatuurstudie	13
	K&J/OG opleiding - overig taken	2
Uitvoeringen		
	Tijd	09:00 - 17:00
	Locatie	Rotterdam

Werkvormen: huiswerk vooraf, interactieve theorie overdracht (vragen en reacties tussendoor), uitwisselen ervaringen en good practices deelnemers

Trainer: Noëlle Pameijer, GZ-psycholoog, Kinder- en Jeugdspecialist NIP, Schoolpsycholoog, supervisor BAPD, werkzaam bij SWV PO Unita.

Co-trainers:

Het betreft een cursus van 2 dagen van 9.00 tot 17.00

Data: maandag 9 april en woensdag 23 mei 2018

Literatuur: "Handelingsgerichte Diagnostiek in het Onderwijs" (Pameijer & Van Beukering, 2015).

Opzet tweedaagse cursus

→ Voorafgaand aan de bijeenkomsten, verzamelen co-trainers nog specifieke vragen van deelnemers n.a.v. onderstaande opzet. Dan kan Noëlle de cursus nog verder op maat maken.

Huiswerk vooraf: zie bijlage 2

Voorafgaand aan bijeenkomst 1 en tussen bijeenkomst 1 en 2 zijn er huiswerkopdrachten, die verschillen afhankelijk van of de cursist wel/niet voor accreditatie heeft gekozen.

Waarom zoveel huiswerk?

- Omdat uit onderzoek (o.a. D. Maister) blijkt dat het *leerrendement* veel hoger is als deelnemers aan een training zich van tevoren al verdiept hebben in de theorie en één en ander al toegepast hebben. De inhoud van de training krijgt daarmee veel meer *betekenis voor hun praktijk*.
- Omdat deelnemers al de theorie kennen door het lezen van de hoofdstukken, kunnen we in de twee bijeenkomsten sneller van theorie naar praktijk en aan de slag met de eigen casuïstiek van deelnemers.
- Omdat het vereist is voor de accreditatie (toetsing theorie en casuïstiek).

Wat moet en wat mag?

- De deelnemers die kiezen voor accreditatie *moeten* alle 4 huiswerkopdrachten maken en inleveren bij de trainer (zij krijgen een certificaat + punten in PE-online)
- De deelnemers die niet voor accreditatie gaan (zij krijgen een certificaat),
 - o *moeten* de opdrachten 1 en 4 maken
 - o *mogen* de opdrachten 2 en 3 maken

Bijeenkomst 1

9.30 - 12.30 Uitgangpunten HGD

De zeven uitgangspunten van HGD en relatie met HGW op school en in het SWV PPO.

Bespreken van opdracht 1 en voorbeelden van good practices van deelnemers

13.30 – 16.30 Drie fasen beknopt: intake, strategie, onderzoek en de toepassing ervan in HGA in een Onderwijs-Zorg-Overleg OZO, deel 1: overzicht en inzicht). Speciale aandacht voor:

- samen een transactionele analyse met visualisering
- het omzetten van vraag → vraagstelling → hypothese → onderzoeksvraag
- oefenen als – dan – redenering en voorbeelden good practices.

Afronding (16.30 – 17.00 uur): implicaties voor gedragswetenschappers PPO?

Projectgroep HGD/PPO: van wenselijk → haalbaar

Huiswerk tussendoor, zie bijlage 2

Bijeenkomst 2

9.30-12.30 Twee fasen beknopt: integratie/aanbeveling en advies de toepassing ervan in HGA in een Onderwijs-Zorg-Overleg OZO, deel 2: uitzicht). Speciale aandacht voor vertaling naar HGW in de klas en good practices van deelnemers

13.30 – 16.30 Samenwerken vanuit een OZO, met aandacht voor OPP, TLV verslaglegging (vragen zijn kopjes i.p.v. onderzoeksmiddelen) en relatie met werkwijze van SWV PPO

Afronding (16.30 – 17.00 uur): implicaties voor PPO?

Projectgroep HGD/PPO: van wenselijk → haalbaar

Evaluatie mondeling en schriftelijk via een vragenlijst.

Bijlage 1: Inleiding cursus

Handelingsgerichte Diagnostiek (HGD) geniet veel belangstelling in opleiding en praktijk. Onlangs is de methodiek 'HGD in het Onderwijs' (2004) volledig herzien (Pameijer & Van Beukering, 2015). Wat is er zoal verbeterd?

- De oorspronkelijke vijf uitgangspunten zijn uitgebreid naar zeven, zodat HGD nu goed aansluit bij handelingsgericht werken (HGW) op school.
- De leerling heeft een sterkere positie gekregen in het diagnostische proces: ongeacht zijn leeftijd is hij medeonderzoeker.
- Er is meer aandacht voor het samen met de leraar analyseren en verbeteren van diens pedagogisch-didactische aanpak.
- Ouderbetrokkenheid is nu een expliciet onderdeel van HGD.
- Valkuilen in diagnostische besluitvorming (zoals tunnelvisie) krijgen meer aandacht, evenals suggesties hoe deze valkuilen te voorkomen zijn.
- De strategie- en integratie/aanbevelingsfase zijn vereenvoudigd, omdat deze te uitgebreid bleken voor de praktijk.
- Wetenschappelijke gegevens uit meta-analyses over goed onderwijs en effectieve interventies zijn in de verschillende fasen verwerkt, evenals werkzame mechanismen binnen diagnostiek en advisering.
- De relatie tussen HGD en 'HGW op school' is uitgewerkt. Zo is er aandacht voor het opnemen van diagnostische gegevens in het groepsoverzicht van de leraar en voor het verwerken van aanbevelingen in diens groepsplan.
- HGD is ingebed in Passend Onderwijs en bij het toekennen van extra ondersteuning met handelingsgericht arrangeren (HGA).

Inhoud tweedaagse cursus PPO

De zeven uitgangspunten van HGD/HGW/HGA zijn:

1. De werkwijze is doelgericht
2. Onderwijs/opvoedbehoeften van leerlingen staan centraal
3. Er wordt gewerkt vanuit een transactioneel referentiekader
4. Leraren en ouders doen ertoe: wat zijn hun ondersteuningsbehoeften?
5. Positieve aspecten leerling, leraar, school en ouders zijn van groot belang
6. Leraren, ouders, kind en diagnosten werken constructief samen
7. De werkwijze is systematisch, planmatig en transparant.

Wat betekenen de uitgangspunten voor gedragswetenschappers PPO en voor de samenwerking met onderwijsprofessionals, zoals leraren, intern begeleiders en schoolleiders? Hoe stemmen we op elkaar af? De vijf fasen komen beknopt aan bod, evenals HGA en verslaglegging (relatie met werkwijze SWV?). Voor degenen die voor de accreditatie gaan: zij oefenen n.a.v. het lezen van de fasehoofdstukken met eigen casuïstiek (zie bijlage 2).

Bijlage 2: De twee stromen, huiswerk en geschatte tijdsinvestering

2 stromen	Met accreditatie (toetsing vereist)	Zonder accreditatie
Voorafgaand aan bijeenkomst 1	<p><i>Huiswerk</i></p> <p>Opdracht 1 (ochtend): Lees Voorwoord, hoofdstuk 1 (Introductie) en 3 (Uitgangspunten). Vul – <i>voor zover mogelijk</i> - het (verkorte) Reflectieschema Uitgangspunten in (bijlage 1 bij de mail)</p> <p>Opdracht 2 (middag): Lees de hoofdstukken 4, 5 en 6 en pas <i>elementen van</i> de drie fasen toe op een eigen casus. Vul de 3 checklists <i>voor zover mogelijk</i> in (bijlagen 2, 3, 4 bij de mail)</p>	<p><i>Huiswerk</i></p> <p>Opdracht 1 (ochtend): Lees Voorwoord, hoofdstuk 1 (Introductie) en 3 (Uitgangspunten). Vul – <i>voor zover mogelijk</i> - het (verkorte) Reflectieschema Uitgangspunten in (bijlage 1 bij de mail)</p>
Bijeenkomst 1	Lever het reflectieschema en de 3 checklists aan het einde van de dag in bij docent	- -
Tussen bijeenkomst 1 en 2	<p><i>Huiswerk</i></p> <p>Opdracht 3 (ochtend): Lees hoofdstuk 7 en 8 en pas <i>elementen van</i> de fasen toe op een eigen casus, vul de 2 checklists <i>voor zover mogelijk</i> in (bijlagen 5 en 6 bij de mail)</p> <p>Opdracht 4: Lees hoofdstuk 9 en pas HGA toe op een eigen casus en maak hiervan een kort reflectieverslag van maximaal 1 A4 (wat spreekt je wel/niet aan?; wat lukte wel/niet en wat was effect?)</p>	- Opdracht 4: Lees hoofdstuk 9 en pas HGA toe op een eigen casus en maak hiervan een kort reflectieverslag van maximaal 1 A4 (wat spreekt je wel/niet aan?; wat lukte wel/niet en wat was effect?)
Bijeenkomst 2	Lever de 2 checklists aan het einde van de dag in	-
Afronding	Vul de schriftelijke evaluatie in	Vul de schriftelijke evaluatie in
Geschatte uren tijdsinvestering	<p>Twee keer zes uur bijeenkomsten (12 contacturen)</p> <p>Ongeveer 20 uur literatuur lezen (300 bladzijden)</p> <p>4 opdrachten, toepassen theorie op eigen casus (4 x 4 uur): 16 uur</p> <p>Totaal ongeveer: 12 + 20 + 16 uur =</p>	<p>Twee keer zes uur bijeenkomsten (12 contacturen)</p> <p>Ongeveer 10 uur literatuur lezen (150 bladzijden)</p> <p>2 opdrachten (2 x 4): 8 uur</p>

	48 uur	Totaal ongeveer: 12 + 10 + 8 = 30 uur
--	--------	--

Toezening van de certificaten (met o.a. accreditatienummer en aantal punten) indien aan bovenstaande toetsingseisen is voldaan en de schriftelijke evaluatie is ingevuld. Als de deelnemer ingeschreven is bij PE-online, dan voert trainer de accreditatiepunten ook in.

De cursist die niet kiest voor accreditatie, krijgt een certificaat als:

- hij/zij alle dagdelen aanwezig is geweest
- actief heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten
- de opdrachten 1 en 4 heeft gemaakt
- en de evaluatie heeft ingevuld